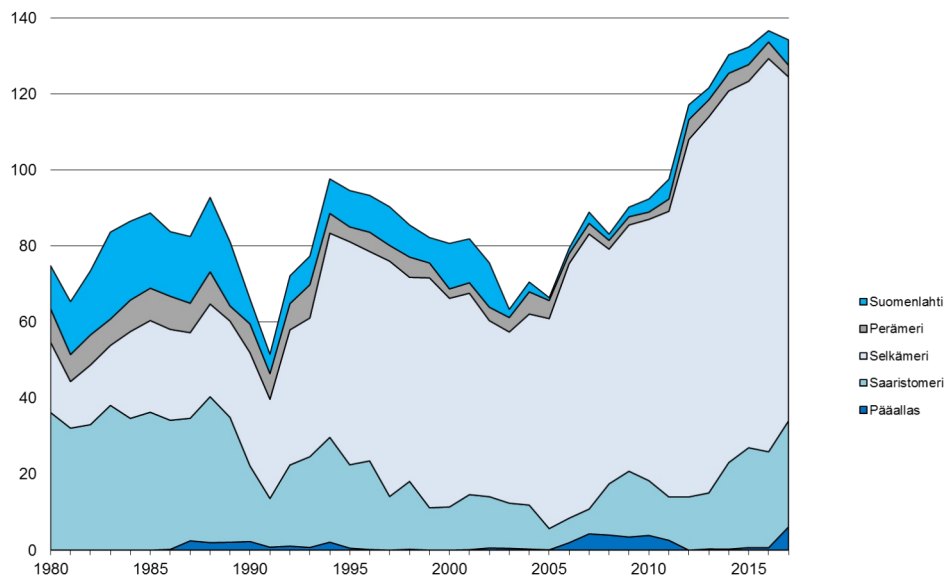

Strömmingsfisket

Bottenhavet är det huvudsakliga fiskeområdet i Bottniska viken för vår viktigaste fisk, strömmingen. Fisket sköts huvudsakligen med stora trålare. Under de närmaste årtiondena kommer det fortfarande att finnas rikligt med strömming i Bottenhavet, men beståndets tillväxt börjar eventuellt avta. Efterfrågan på strömming kommer sannolikt att öka, framför allt vid fiskmjölsfabriker.

Finlands strömmingsfångster i olika havsområden åren 1980-2017

Nuläget

Bottenhavet producerar 95 % av Bottniska vikens årliga strömmingsfångst (70 000–130 000 ton) och 75 % av hela Finlands strömmingsfångst. Nästan hela fångsten tas med trålar och bara några procent med strömmingsryssjor. Två tredjedelar av strömmingsfångsten från trålarna förs till inhemska hamnar och resten åker till Sverige och Estland. Fångsten används huvudsakligen till djurfoder, bara 15 % blir matfisk för oss människor. De tillåtna fångstmängderna regleras genom regionala och nationella fiskekvoter, som baserar sig på uppskattningar av fiskbestånden. Fångsterna i Bottenhavet har blivit större under de senaste årtiondena, vilket beror åtminstone på ett varmare klimat och vattnets ökade näringshalter. Odlad lax och regnbågslax har tagit över marknaden och efterfrågan på strömming som matfisk har därför minskat. De strömmingar som fångas till matfisk går huvudsakligen till den östeuropeiska marknaden. Före exportförbudet exporterades matströmming huvudsakligen till Ryssland. Den första finska fiskmjölsfabriken grundades år 2016. Fabriken hanterar årligen 30 000–40 000 ton strömming.

Framtiden

Sannolikheten att det uppstår stora årsklasser ökar till följd av uppvärmningen. Lindrig eutrofiering kan också leda till att strömmingsmängden växer, men om lekplatserna försämras kan hela beståndet minska. Minskad näringshalt leder till att strömmingsmängden minskar. Salthaltens inverkan på strömmingsmängden är mer osäker. På 2000-talet då salthalten var speciellt låg, var strömmingens tillväxt svagare än vanligt. Strömmingens tillväxt är beroende av mängden djurplankton och bottendjur, vilka i sin tur är beroende av vattnets salt- och syrehalt. Salthalten påverkar också strömmingens fysiologi, arten trivs ju i saltvatten. Strömmingsbeståndets täthet inverkar på individernas tillväxt genom näringskonkurrens och eventuell kannibalism. En minskning i Bottenvikens salthalt skulle gynna siklöjan, som inte tål salt så bra. Siklöjsbeståndet kommer troligen att växa samtidigt som strömmingsbeståndet minskar. De aktörsspecifika fiskekvoter som togs i bruk år 2017 gör det lättare för fiskare att planera fisket för ett helt år. Konjunkturvaxlingarna på strömmingsmarknaden fortsätter. Om exportförbudet för livsmedel till Ryssland fortsätter, kommer den östeuropeiska exportmarknaden att utvecklas ytterligare. Efterfrågan på strömming som råmaterial för fiskmjölsfabriker kommer eventuellt att växa.

Jari Raitaniemi, Jari Setälä (Luke)